

Medialähetys Sanansaattajat ja viides herätysliike

Sansan synty

Sanotaan, että kriisi on uusi mahdollisuus tai uuden alku. Onkin tunnettu tosiasia, että Sanansaattajat, (vuodesta 2004 Radiolähetys Sanansaattajat ja vuodesta 2012 Medialähetys Sanansaattajat), lyhenne Sansa, syntyi Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyskeskuksen sisäisen kriisin seurauksena. Kriisi johti helmikuussa 1973 Slaavilaislähetysosastoa johtaneen Per-Olof Malkin eroon Kansanlähetyskeskuksesta, ja häntä seurasi joukko muita osaston työntekijöitä.

Väitöskirjassaan *Valoa itään – Kansanlähetys ja Neuvostoliitto 1967–1973* Piia Latvala kuvaa, että pian eronsa jälkeen Malki ”ryhtyi jatkamaan läheiseksi kokemaansa radiotyötä ja perusti Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat jo kesäkuussa 1973. Radiolähetysjärjestö Sanansaattajia oli perustamassa Malkin perustavaan kokoukseen kotiinsa 9.6.1973 kutsumat valitut henkilöt: Seija Uimonen, Eva Berger, Aino Heiskanen, Matti Korpiaho, Pirjo Riitta Penttinen, Pekka Kiuttu, Esko Kontinen ja Tuulikki Viitaniemi.”

Radiolähetysjärjestö Sanansaattajien tehtäviksi ryhmä määritteli kristillisen julistus- ja opetustoiminnan, kristillisten painotuotteiden, filmien, radio- ja kasettiohjelmien tuottamisen ja levittämisen sekä diakoniatyön. Jopa kristillisten oppilaitosten perustaminen ja ylläpitäminen lisättiin tapoihin, joilla järjestön kaavailtiin toteuttavan lähetystehtävänsä. Kansanlähetys oli sanoutunut irti Itävallan-työpisteen ylläpitämisestä, Earl Pöystin toiminnasta ja Slaavilaislähetysosaston jugoslaaviirtoilaisten parissa tekemästä työstä, ja työpiste siirtyikin Sanansaattajille. Näin uusi järjestö aloitti toimintansa tekemällä tavoitettavaa työtä jugoslaaviirtoilaisten parissa ja tukemalla Earl Pöystin toimittamia (venäjänkielisiä) radio-ohjelmia.” (Latvala, 318)

”Perustavan kokouksen Sanansaattajille määrittelemästä monipuolisesta tehtäväkentästä huolimatta järjestö keskittyi perustamisestaan lähtien ennen muuta radion välityksellä tehtyyn lähetystyöhön. Sanansaattajissa perustettiin näin ollen ensimmäinen suomalainen radiolähetysjärjestö.” (Latvala, 319)

Tapahuneen seurauksena Kansanlähetys joutui järjestämään ns. idäntyönsä uudelleen. Idäntyö oli henkilöitynyt voimakkaasti Per-Olof Malkiin, ja juuri hänen ansiostaan kiinnostus työhön oli levinnyt Kansanlähetyskeskuksen kannattajakunnassa laajalle. Syyskuussa 1973 Juha Väliaho esitti Kansanlähetyskeskuksen hallitukselle, että se määritteli järjestölle idäntyön toimintasuunnitelman, joka ei olisi enää sidoksissa Malkin henkilöön. Väliahon mukaan järjestön kannattajakunnan joukossa eli käsitys, että kirkossa oli kaksi idäntyön kanavaa, Kansanlähetys ja Sanansaattajat. Väliaho ei halunnut järjestöjen välillä kilpailutilannetta, vaan oli valmis informoimaan idäntyöstä kiinnostuneita myös Sanansaattajat ry:n toiminnasta.

Syyskuun 1973 neuvottelussa Martti Kaipainen ehdotti, että Kansanlähetys luopuisi idäntyöstä

kokonaan ja jättäisi sen Sanansaattajien vastuulle. Myös Kansanlähetyksen idäntyölle saamat lahjoitukset olisi hänen mielestään voitu kanavoida Sanansaattajien työlle. Kansanlähetyksen hallitus kuitenkin päätti idäntyön säilyttämisestä järjestön yhtenä lähetystyön osa-alueena nimikkeellä kirjallisuus- ja radiotyö. Tämän seurauksena idäntyö ei enää tämän jälkeen juurikaan näkynyt Kansanlähetyksestä ulospäin. (Latvala, 321, 322, 323)

Perustajiensa taustoista johtuen Sansa asettui kirkon kentässä siihen evankelioivaan herätyskristilliseen viitekehykseen, jota kuvaamaan olivat 1960-luvulta vakiintuneet käsitteet ”viides herätysliike” ja ”uuspietistismi”. Näitä edustavaan järjestöjen ryhmään kuuluivat vuonna 1939 perustettu Suomen Raamattuopisto (SRO), vuonna 1945 perustettu Kansan Raamattuseura (KRS), Helsingin Raamattukoulu (1953), vuonna 1964 perustettu Suomen Evankelis-luterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys (OPKO) ja vuonna 1967 syntynyt Kansanlähetys (SEKL). Joukkoon liittyi myös vuonna 1974 perustettu Evankelis-luterilainen Lähetisyhdistys Kylväjä (ELK). (Heino, 54–61)

Sansan tehtävä ja tarkoitus

Sitten Sansan perustamisen 1973 järjestön sääntöjä on uudistettu vuonna 2004 ja uudelleen 2012. Nykyisin järjestön nimi on Medialähetys Sanansaattajat. Uusi nimi kuvaa järjestön toimintaa ei vain radiota, vaan myös muita sähköisiä viestimiä kuten satelliittitelevisiota ja digitaalista mediaa, internetiä ja mobiililaitteita hyödyntävänä lähetysjärjestönä.

Medialähetys Sanansaattajien sääntöjen (2012) mukaan järjestön oppiperustana on ”Pyhä Raamattu ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjat. Yhdistyksen tarkoituksena on oppiperustansa mukaisesti toteuttaa Jeesuksen antamaa lähetyskäskyä levittämällä maailmaan evankeliumia ristiinnaulitusta ja ylösnousseesta Jeesuksesta Kristuksesta, syventää kristittyjen hengellistä elämää ja ohjata heitä lähetysvastuuseen” (2 §).

Tarkoituksensa toteuttamiseksi (3 §) Sansa

- tuottaa erikielisiä kristillisiä radio- ja tv-ohjelmia, tuottaa ja kustantaa aineistoa muita sähköisiä viestimiä varten,
- kutsuu, kouluttaa ja lähettää lähetystyöntekijöitä sekä palvelee kristittyjä ja seurakuntia julistamalla, kouluttamalla ja lähetystietoutta levittämällä,
- julkaisee ja kustantaa kristillisiä lehtiä ja kirjoja ja tuottaa kristillisiä ääni- ja kuvatallenteita sekä muuta materiaalia,
- toimii mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden järjestöjen kanssa, (osallistuu kehitysyhteistyöhön ja harjoittaa kristillistä diakoniaa).

Oppiperustassaan Medialähetys Sanansaattajat korostaa muun muassa seuraavaa: ”Kolmiyhteinen Jumala on Sanallaan luonut maailmankaikkeuden. Syntiinlankeemuksessa ihminen asettui vastustamaan Jumalan pyhää tahtoa ja joutui eroon Hänen yhteydestään. Lankeemuksen jälkeen ihmiset syntyvät synnin turmelemena.

Jumala lähetti ainoan Poikansa, joka syntyi neitsyt Mariasta todelliseksi ihmiseksi. Synnitön Kristus sovitti ristinkuolemallaan maailman Jumalan kanssa, kantoi synnin, syyllisyyden ja rangaistuksen sekä valmisti syntisille vapahduksen synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta.

Jumalan herättämänä Kristus nousi kuolleista ruumiillisesti ja astui taivaaseen.

Kun ihminen ottaa uskossa vastaan Kristuksen omakohtaisena Vapahtajanaan, Jumala ei lue hänelle hänen syntejään vaan antaa ne Kristuksen tähden anteeksi. Jumala vanhurskauttaa ihmisen yksin armosta uskon kautta.”

Sansan strategian 2010–2015 johdannossa todetaan: ”Medialähetys Sanansaattajien tehtävä on viedä evankeliumi sähköisen median välityksellä sinne, missä sitä ei muuten kuultaisi. Evankeliumi Jeesuksesta on suurin ihmiskunnalle annettu aarre.

Yhä useammat ihmiset kuuntelevat radiota, katselevat televisiota ja käyttävät internetiä, ja siksi evankeliumi tulee välittää näillä välineillä. Sähköiset viestimet vievät evankeliumin tehokkaasti mahdollisimman monen ihmisen ulottuville.

Mediateknologian kehitys tuo uusia mahdollisuuksia kristilliselle todistukselle. Kymmenen vuoden aikana kristillisten radio- ja televisio-ohjelmien seuraaminen on kolminkertaistunut; 2,5 miljardia ihmistä seuraa niitä joka kuukausi.”

Sansan merkittävimmät kansainväliset yhteistyökumppanit ovat tunnustusten väliset protestanttiset TWR (Trans World Radio), Far East Broadcasting Company (FEBC), SAT-7 ja Luterilainen maailmanliitto (LML) sekä paikalliset luterilaiset kirkot. Sansa on yli 40 vuoden aikana lähettänyt näiden palvelukseen yli 50 työntekijää. Tänä vuonna Sansa kustantaa kristillistä mediatyötä 40 kielellä Aasiassa, Afrikassa ja Euroopassa.

Työn painopiste on Aasiassa, missä elää yli 60 prosenttia maailman väestöstä, mutta vain kahdeksan prosenttia maailman kristityistä. Toisin sanoen Aasiassa elää 83 prosenttia maailman ei-kristityistä. Maailman 55 maasta, joissa kristittyjä on alle 10 prosenttia väestöstä, 44 sijaitsee Aasiassa. Maanosaan suunnataan vain kuusi prosenttia maailmanlähetyksen voimavaroista.

Sansan missio ja arvot

Missio

Evankeliumin sana Jeesuksesta Kristuksesta kaikille kansoille uskon syntymiseksi ja Kristuksen maailmanlaajuisen kirkon vahvistumiseksi.

Toiminta-ajatus

Evankeliumin välittäminen kustannustehokkaasti erityisesti sähköisten viestimien avulla kansoille, joita on muuten vaikea tavoittaa. Tätä medialähetystyötä teemme yhteistyössä kotimaisten ja ulkomaisten kumppanien kanssa kokonaisvaltaisen lähetystehtävän toteutumiseksi.

Visio

Seurakunnat pitävät medialähetystyötä olennaisena osana työtään, ja yhä useampi kristitty on sitoutunut siihen Sanansaattajien kautta. Tämän seurauksena evankeliumi tulee **kahden miljardin ihmisen ulottuville** erityisesti Atlantilta Tyynellemerelle ulottuvalla leveyspiirien 10 ja 40 välisellä vyöhykkeellä. Tällä alueella asuu suurin osa ihmisistä, jotka eivät vielä tunne Jeesusta Kristusta.

Arvot

Sanaan sitoutuminen. Jumala on ilmoittanut itsensä Raamatun sanassa. Sanansaattajat on

nimensä mukaisesti perustettu Jumalan sanan välittämistä varten ja on olemassa sen vuoksi. Jumalan sana välittää iankaikkisen pelastuksen ja antaa arvon ihmiselle.

Toivon viesti. Evankeliumiin sisältyy toivo. Sanansaattajat suuntaa työtään niin, että toivon viesti tulee vaikeasti tavoitettavien seutujen asukkaiden ulottuville ikuisen elämän lähteeksi ja rohkeudeksi kohdata elämän haasteita.

Usko ja palvelu. Pelastus Herrassa Jeesuksessa tuo ihmiselle elämän tarkoituksen ja Jumalan antaman tehtävän. Sanansaattajat työskentelee tämän toteutumiseksi, sillä ihminen on koditon ilman oikeaa suhdetta Jumalaan.

Yhteistyö. Sanansaattajat ei voi täyttää tehtäväänsä yksin, vaan tarvitsee siihen yhteistyökumppaneita sekä kotimaassa että ulkomailla. Sanansaattajat pyrkii aktiivisesti yhteistyöhön. Jokaisen osallistuminen on arvokasta.

Avoimuus. Sanansaattajat kertoo avoimesti työn onnistumisista, haasteista ja tarpeista, jotta yhä useammalle ihmiselle osallistuminen medialähetystyöhön tulisi luonnolliseksi osaksi kristittyinä elämistä. Sanansaattajat on avoin myös uusille työmuodoille ja toimintatavoille.

Vuonna 2012 brändityöskentelyn yhteydessä tiivistimme arvoiksemme Rukous, Rohkeus ja Evankeliumi.

Sansa ja kirkko

Sansa on ollut vuodesta 1994 alkaen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysjärjestö. Sansa sitoutuu kirkon lähetysstrategiaan eli *Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian peruslinja vuoteen 2015* -asiakirjaan ja noudattaa toiminnassaan myös kirkon ekumeenisen strategian *Meidän kirkko, ykseyttä etsivä yhteisö* periaatteita toimiessaan toisten kristittyjen kanssa kotimaassa ja ulkomailla. Sansan strategia 2010–2015 vastaa lähetystyön haasteisiin erityisesti mediatyön avulla.

Vuonna 2013 kirkko ja seitsemän kirkon lähetysjärjestöä, Sansa mukaan lukien, allekirjoittivat ns. perussopimuksen. Sen mukaan kirkon lähetystyö perustuu Raamattuun ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen. Sopimuksella järjestö sitoutuu noudattamaan kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä toteuttamaan kirkon lähetysstrategiaa. Kirkko puolestaan sitoutuu kohtelemaan kaikkia lähetysjärjestöjään yhdenvertaisesti. Sopimus ei puutu lähetysjärjestön yksityisoikeudelliseen asemaan. Jokaisen lähetysjärjestön kanssa erikseen vuosittain käytävän ohjauskeskustelun perusteella kirkko arvioi järjestön työtä ja sitoutumista perussopimukseen.

Sansa sitoutuu kirkon virkaratkaisuun. Sansa on vuodesta 1997 alkaen lähettänyt papiksi vihittyjä naisia sellaisten yhteistyökirkkojen palvelukseen, jotka ovat avanneet pappisviran naisille. Vuodesta 2013 alkaen Sansan palveluksessa kotimaassa on ollut papiksi vihitty nainen.

Suhtautumisessa ajankohtaisiin tasa-arvo- ja seksuaalieettisiin kysymyksiin Sansa sitoutuu kirkolliskokouksen perustevaliokunnan mietinnön 4/2010 linjaukseen. Sen mukaan avioliitto on miehen ja naisen välinen liitto, jokaisella ihmisellä on luovuttamaton luomiseen ja lunastuksen perustuva ihmisarvo ja rekisteröidyn parisuhteen solmineiden kanssa ja puolesta voidaan rukoilla. Viimeksi mainittu ei piispainkokouksen pastoraalisen ohjeen (2011) mukaan tarkoita suhteen siunaamista.

Aikaisemmin mainitun Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysstrategian 2015 mukaan

lähetyjärjestöt ovat palvelujärjestöjä. Kirkon ja Sansan välisissä ohjauskeskusteluissa on tullut esille Sansan erityinen rooli kirkon medialähetyjärjestönä. Tätä haluamme terävöittää ammatillisen osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämisen kautta.

Sansa ja järjestöyhteistyö

Kuten jo Sansan syntyyn liittyvissä vaiheissa kuvasin, Sanansaattajien alkuvaiheissa viriteltiin jonkinlaista yhteistyötä Kansanlähetyksen kanssa. Se ei kuitenkaan johtanut sen käytännöllisempään ja syvempään yhteistyöhön kahden järjestön kesken. Kummallakin lienee ollut omat kasvukipunsa.

Viidennen herätysliikkeen järjestöjen kanssa Sansa toimii ensisijaisesti kirkon lähetyjärjestöjen yhteistyöfoorumeilla, Kirkon lähetystyön toimikunnassa (KLT), lähetyjärjestöjohtajien konsultatiivisessa työryhmässä (JKTR), Lähetysjärjestöjen talousjohtajien kokouksessa ja Turkin työn neuvottelukunnassa (TNK), johon kuuluvat ELK, SEKL, Sansa ja nykyisin myös SLEF. Olemme juuri laatineet kaikkien kirkon lähetyjärjestöjen ja Kirkon ulkomaanavun yhteisen adventtiviestin, joka julkaistaan eri medioissa.

Käytännön yhteistyötä Sansalla on aikaisempina vuosina ollut Lähetysyhdistys Kylväjän kanssa siten, että olemme lähettäneet yhteislähettejä, mm. Japaniin. Nykyisin Sansan läheteiksi koulutettavat osallistuvat Kylväjän lähetyskurssille Suomen Raamattuopiston tiloissa. Yhteislähettejä on ollut myös Kansanlähetyksen (ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen, SLEY) kanssa.

Suomen Raamattuopisto on Sansan jäsenyhteisö, joka tukee kauttamme medialähetystyötä, nykyisin lähetejämme Eeva ja Jari Vähäsarjaa. Sansalla on ollut ohjelmaosioita SRO:n Hengellisillä syventymispäivillä, mm. Jukka Norvannon raamattuopetus sekä oma puheenvuoroni lähetystilaisuudessa (tosin vain kerran 12 vuoden aikana!)

Suomen Opiskelija- ja koululaislähetyksen (OPKO) kanssa on ollut yhteistyötä nuorten ja nuorten aikuisten tavoittamiseksi Suomessa ja ulkomailla. Sansan edustajat ovat opettaneet Minilähetyskurssilla ja vierailleet Ruttu-reppu-leirillä. Vireillä on ollut myös yhteisiä aktiomatkoja ulkomaille.

Edustan Sansaa OPKO:n, SRO:n ja Suomen teologisen instituutin (STI) julkaiseman Perustalehden neuvottelukunnassa, aikaisemmin Sansalla oli edustaja myös toimituskunnassa. Sansalla on joskus ollut kanava Perusta-lehden järjestämien Teologisten opintopäivien ohjelmassa.

Sansa on Suomen teologisen instituutin perustajajäsen. Olemme joutuneet vakavasti pohtimaan, mitä lisäarvoa mukanaolo tuo kirkon medialähetyjärjestölle, jonka työn painopiste on ulkomaisessa työssä. Vuonna 1987 laaditun STI:n perustamisasiakirjan linjaus virkakäsymyksessä on ristiriidassa sen kanssa, mihin Sansa kirkon lähetyjärjestönä on perussopimuksessa sitoutunut.

Nuorisotyön alueella yhteistyötä on haettu myös Kansan Raamattuseuran (KRS) kanssa.

Luonteeltaan epävirallisten Viidennen herätysliikkeen järjestöjohtajien tapaamisten kautta Sansa tuli mukaan maaliskuussa 2014 julkaistun Viisikielinen-laulukirjan toimituskuntaan ja julkaisijaksi sekä Kirkkokansan raamattupäivän järjestäjäksi vuoteen 2014 asti. Vuonna 2015

Sansa ei ole Kirkkokansan raamattupäivän järjestäjätaho, mutta Sansan edustaja puhuu Tulkoon lähetys -tilaisuudessa.

Sansa ja ekumenia

Sansa toimii aktiivisesti myös Suomen lähetysneuvostossa (SLN), on Suomen ekumeenisen neuvoston (SEN) kumppanuusjärjestö, ja on jäsen Kirkkopalveluissa, jonka valtuustossa Sansan medialähetysjohtaja Juha Auvinen edustaa kirkon lähetysjärjestöjä.

SRO:n lisäksi Sansan jäsen- ja yhteistyöjärjestöjä ovat Evankelinen Lähetysyhdistys (ELY) ja Uusheräys.

Sansa etsii herätysliike-ekumenian hengessä niin sanottua ”kolmatta tietä” konservatiivisen ja liberaalin kristillisyyden sekä viidennen herätysliikkeen ja yleiskirkollisuuden välissä.

Sansa suhtautuu kriittisesti vuonna 1999 syntyneeseen Luther-säätiöön ja sen vuodesta 2013 ylläpitämään Lähetyshiippakuntaan. Nämä toimivat kirkon sisällä itsenäisen kirkkokunnan tavoin kuitenkin eroamatta kirkosta. Luther-säätiön toiminta on vetänyt myös viidennen herätysliikkeen piiristä erityisesti naispappeuden torjuria omaan jumalanpalvelustoimintaansa. Täten se on aiheuttanut hajaannusta mm. OPKO:n ja STI:n piirissä. Luther-säätiö on koetellut lähetysjärjestöjen välisen yhteistyön rajoja erityisesti Turkin-työssä.

Edellä kerrottu kuvaa järjestöekumeniaa kotimaassa. Sansa tahtoo olla luterilainen ja ekumeeninen.

Kansainvälisesti ekumenia näkyy yhteistoiminnassa jo aikaisemmin mainittujen kumppanien, TWR, FEBC, SAT-7, LML ja paikallisten luterilaisten kirkkojen kanssa. Kaikissa tapauksissa tunnustamme toisen osapuolen oppiperustan samalla kun pidämme kiinni omasta luterilaisesta identiteetistämme.

Johtopäätöksiä

Kirjassaan *Vieraiden varassa, Matkalla uskomme kansainvälisille juurille*, Hannu Nyman tekee mm. seuraavan johtopäätöksen: ”Elämästä ei pidä tehdä johtopäätöksiä kesken matkaa. Jonkinlaisen yhteenvedon voi tehdä kenties matkan loppuvaiheessa, mutta vasta siellä. Monesti yhteenvedon tekevät vasta ne, jotka voivat katsoa ihmisten elämää ulkopuolelta.” (Nyman, 215)

Usein on kuitenkin vaarana, että ulkopuolisten tekemät johtopäätökset määrittävät esimerkiksi Sansaa toisin kuin itse haluaisimme sen määritellä. Esitykseni otsikoksi annettuun kysyvään sanapariin, vaikkakin ilman kysymysmerkkiä, ”Medialähetys Sanansaattajat ja viides herätysliike” voidaan tuskin kuitenkaan antaa tyhjentävää vastausta.

Kun Sansa asemoi itseään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kentässä, ensisijainen määritelmämme on, että Sansa on ulkolähetysjärjestö, ei herätysliikejärjestö.

Samalla kun tunnustamme Sansan historialliset juuret viidennessä herätysliikkeessä, otamme hieman etäisyyttä viidenteen herätysliikkeeseen. Sansa toteuttaa koko kirkon medialähetysjärjestön tehtävänsä, se palvelee koko kirkon lähetystehtävää ja kaikkia

kirkkomme hiippakuntia, seurakuntia ja jäseniä. Tehtävänsä mukaan Sansa kutsuu Jeesuksen seuraajaksi jokaista, joka ei vielä häntä tunne.

Sansa haluaa rohkaista maailmanlähetykseen toisaalta niitä työn ystäviä ja tukijoita, jotka kokevat viidennen herätysliikkeen kodikseen, ja toisaalta niitä, jotka tulevat muiden kirkkomme herätysliikkeiden piiristä tai eivät tunne kuuluvansa mihinkään herätysliikkeeseen.

Herätysliikkeiden vaikutus kirkossa ja yhteiskunnassa on muuttunut. Tämän totesi myös kirkkohistorian professori Jouko Talonen äskettäin, 8.11.2014, Pieksämäellä pidetyssä herätysliikkeiden tilannetta koskevassa seminaarissa. Talonen jopa kysyi, olemmeko palanneet vanhaan valistuskirkolliseen aikaan ennen ”pietististä kansankirkkoa”, 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun tilanteeseen, jolloin herätysliikkeitä – herännäisyyttä lukuun ottamatta – pidettiin ongelmana kirkolle. (UT 47, 20.11.2014, s. 12)

Herätysliikesidonaisuus on ohennemassa ja raja-aidat madaltumassa. Kirjassaan *Suomalainen herätys, Herätyskristillisyyden historia nälkävuosista Nokia-missioon* Teemu Kakkuri toteaa, että ”Herätysliikkeillä ei ole 2010-luvun Suomessa enää samaa merkitystä kuin viisikymmentä tai sata vuotta sitten. Jäsenkirjoina ja lehtitilauksina mitattava vaikutus on pienentynyt murto-osaan huippuvuosista.”

Samansuuntaisia ovat Kati Niemelän esittämät tutkimustulokset: ”Herätysliikevaikutteet ovat ... voimakkaasti vähentyneet niin työväestön kuin nuorten aikuisten keskuudessa. Monet herätysliikkeet ovatkin muuttuneet yhä enemmän lähes yksinomaan eläkeläisten keskuudessa vaikuttaviksi liikkeiksi... Nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa vaikutteiden saaminen on selvästi harvinaisempaa.”(Niemelä, 271)

Jumala ei kysy herätysliikejäsenyyttä. Ainoa asia, mitä hän meiltä kysyy, on usko Jeesukseen synnin, kuoleman ja pahan vallan voittajana, sekä sitoutuminen siihen kutsumukseen, jonka Jumala on meille antanut. Sansalle tämä kutsumus on mennä ja tehdä kaikki kansat Kristuksen seuraajiksi. Hän tekee työtä kirkkonsa ja sen herätysliikkeiden ja järjestöjen sekä niissä toimivien ihmisten kautta. Hän on koko luomakunnan ja meitä ympäröivän todellisuuden herra ja ylläpitäjä.

Lähteitä ja kirjallisuutta:

Harri Heino: Mihin Suomi tänään uskoo. WSOY 1997

Teemu Kakkuri: Suomalainen herätys, Herätyskristillisyyden historia nälkävuosista Nokia-missioon. Kirjapaja 2014

Piia Latvala: Valoa itään? Kansanlähetyt ja Neuvostoliitto 1967–1973. SKS 2008

Kati Niemelä: Millainen on suomalainen usko? Kristinusko Suomessa (toim. Aappo Laitinen). STSK 2006

Hannu Nyman: Vieraiden varassa, Matkalla uskomme kansainvälisille juurille. Karas-Sana 2014

Vuokko Vänskä: Professori Tolonen: ”Onko kirkko palannut valistuskirkollisuuden aikaan”; Uusi Tie -lehti 47, 20.11.2014

www.sansa.fi